РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер, 13-го червня 1918. Ч. 70. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Thursday, June 13, 1918. No. 70.

ВЕЛИКА БИТВА НА ПІВНІЧ ВІД КОМПІНЬ.

Обі сторони доносять про успіхи. — Французи взяли в протинаступі 1.000 полонених.

Австрійське правительство зі страху перед революцією Славян заводить терор.

Росія в передодни нової революції. — Большевицькому правительству грозить упадок.

Американські війска у Франції.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ПОВЕРХ 700.000 АМЕРИКАНСЬКИХ ЖОВНІРІВ У ФРАНЦІЇ.

ВАШІНГТОН, 10. червня. — **Поверх 700.000 американських жовнірів відійшло на поле битви до Франції,** як се заявив секретар війни Бейкер, пращаючи вчера „синіх чортів" (французьких стрільців), які повертають назад до Франції, віддавши тут великі услуги підчас агітації за третою позичкою свободи.

Перед кількома тижнями було сказане в урядовім звіті секретаря війни, що американська армія у Франції дійшла до 500.000.

З нової заяви секретаря війни показуеть ся, що в протягу місяця мая перевезено до Франції 200.0000 до 250.000 жовнірів.

Німецькі підводні лодки не здержали і не сьміють здержати дальших транспортів війска до Франції, говорить ся в урядових кругах.

Напад Німців на американські становища відбито.

ВАШІНГТОН, 10. червня. — Урядовий звіт ген. Першінга доносить, **що відбито тяжкий напад Німців, переведений на американські становища в околиці Шато Тієрі.**

Урядовий звіт звучить:

Секція А: На північний захід від Шато Тієрі неприятель перевів о півночи сильний наступ на наші становища в околиці Буресц. Напад був переведений по довшім бомбардованю при помочи гармат і машинових крісів. Його відбито з тяжкими втратами для неприятеля.

Над Марною був нинішний день тим замітний, що чинність артилерії була значно слабша".

АМЕРИКАНЦІ ПОЛОНИЛИ ЗНОВА 250 НІМЦІВ.

ВАШІНГТОН, 11. червня. — **Американські війска на північний захід від Шато Тієрі здобули нині рано передні становища неприятеля коло ліса Бельо, беручи в полон 250 Німців і здобуваючи значну скількість военних матеріялів,** як се доносить урядовий звіт ген. Першінга.

На тім фронті через кілька днів бороли ся американські моряки. Припускають, що й в новій битві вони брали участь.

Урядовий звіт звучить:

„На північний захід від Шато Тієрі ми осягнули знова успіх в околиці ліса Бельо. Наші війска полонили 250 Німців, між тими трох официрів і значну скількість военних матеріялів, включаючи кілька машинових крісів і моздірів".

В Італії.

(True translation filed with the Poststmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

ВЕЛИКІ АВСТРІЙСЬКІ ВІЙСКА НА БОЄВІМ ФРОНТІ ІТАЛІЇ.

Ген. Гецендорф і ген. Бороевіч на чолі австрійських армій.

ІТАЛІЙСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА, 10. червня. — **На зелізницях в північній Італії поза боевим фронтом Австрії панує незвичайних рух як ніч так день. На боевий фронт прибувають щораз то нові війска і велике число армат та амуніції. Полки олержують окреме вишколене, яке має на цїли вправити жовнірів специяльно до здобуваня становищ.**

Австрійські війска в гористих околицях находять ся під особистою командою ген. **Конрада фон Гецендорфа,** колишного шефа австрійського ґенерального штабу. **Ґенерал Бороевіч** обіймив команду над армією здовж ріки Піяве.

В Австро-Угорщині.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

БУНТ СЕРЕД АВСТРІЙСЬКИХ ВІЙСК.

ЛОНДОН, 10. червня. — Як се доносить недатована телеграма з Києва, яку одержано в Москві, **серед австрійських війск на східнім фронті прийшло до поважних заворушень.**

В АВСТРО-УГОРЩИНІ ПАНУЄ ТЕРОР.

ЕРБНО, 10. червня. — **В Австро-Угорщині панує терор. Доси небувале арештоване і каране смертию.**

Увязнено десятки тисяч послів, бурмістрів, сьвященників і політичних провідників. Теперішний режім перейшов щодо терору автократичний режім попередника цісаря Карла, Франца Иосифа.

Австрія в страху перед революцією Славян.

ВАШІНГТОН, 11. червня. — **Славянська аґітація в Австро-Угорщині викликала занепокоене в урядових кругах віденських.**

Урядова телеграма зі Швайцарії доносить, **що австрійське правительство подало до відома загалу, що буде силою і без милосердя здавлювати всякі революційні заворушеня.**

Австрія грозить Славянам дальшими репресіями.

АМСТЕРДАМ, 11. червня. — **Австрійське правительство видало пересторогу, в якій говорить, що ужиє всїх можливих средств, щоби здавити всяку політичну ворохобню в Австрії,** як се доносить віденська телеграма до німецьких часописий.

Німці розоружили і увязнили 3.500 Поляків.

АМСТЕРДАМ, 10. червня. — В Австрії розпочав ся процес проти великого числа членів польських резервових корпусів.

Більшу часть тих корпусів розігнано недалеко східного фронту, коли вони робили зусиля перебити ся через Україну до австрійської границі. **Австрійським війскам вдало ся здержати їх наступ. 120 официрів і 3.500 жовнірів розоружено і увязнено.**

91 официрів і 84 жовнірів поставлено перед военний суд.

В Росії:

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ВИБУХ ПРОТИРЕВОЛЮЦІЇ В РОСІЇ НЕДАЛЕКИЙ.

„Большевики переживають свої останні дні".

(Після кореспонденції Иосифа Шапліна).

СТОКГОЛЬМ, 10. червня. — **Протиреволюційний рух в Росії з кождим днем змагаеть ся. Большевики переживають свої останні дні.**

Заки теперішне правительство (большевицьке) **буде повалене спільними силами других революційних демократичних партій, прийде до протиреволюції в Москві і Петроґраді зі сторони прихильників монархії, подібно, як се мало місце на Україні.**

Скоропадський при підмозі буржуазії і кадетів панує нині на Україні, привернувши в дійсности старий режім. Манергайм у Фінляндії і Краснов в Донцині обходять подібну побіду. В такийсамий спосіб обсаджено провінції надбалтійські, підчас коли провінції Псков і Минск находять ся нині під прапором австро-німецького імперіялізму.

Росія є нині загрожена заграничним імперіялізмом від півночи, заходу і полудня. Турецькі війска наступають на Кавказ, щоби в Тифлісі злучити ся з війсками німецькими, які наступають від півночи.

При помочи замаскованих штучок і приязних нот через німецького посла Мірбаха Німеччина зближаеть ся щораз більше до серця Росії, щоби виміряти удар, коли прийде відповідна на те пора.

Союз німецьких і російських протиреволюціонерів, які працюють рівночасно на двох фронтах — у внутрі і на вні, приготовляеть ся до остаточної і цілковитої протиреволюції.

В останнім тижни відкрито у Москві заговір, до якого належали сотки реакціонерів, маючи на цїли знищити републику і привернути монархію через нагле повстане в Москві, Петроґраді і инших центрах Росії при помочи німецьких баґнетів.

Протибольшевицький рух стає щораз сильнійший.

ЛОНДОН, 10. червня. — **Рух проти правительства большевиків зі сторони його противників прибирае щораз ґрізнійший вид,** як се доносить телеґрама з Москви.

Фабричні робітники бойкотують саветських депутатів і на них часто нападають.

Грозить вибухом загального політичного страйку. В богато провинціональних містах вибрано при нових виборах великими більшостями голосів протибольшевицьких депутатів.

В передодни нової революції.

ВАШІНГТОН, 11. червня. — **Здаеть ся, що Росія находить ся в передодни нової революції, коли вона вже не розпочала ся.**

Можна здогадувати ся, що нову революцію викличуть умірковані демократичні елементи, які будуть шукати помочи у аліянтів. На кождий случай пановане большевиків зближаеть ся скорим кроком до кінця з признаками революції, які помножують ся з кождою хвилию. Конституційна демократична партія (кадети), яка доси заховувала ся спокійно, приймила резолюцію, в якій просить аліянтів о інтервенцію.

Останні вісти, які одержано в департаменті загр. справ зі Швеції, доносять, **що в Москві большевицьке правительство проголосило военний стан.**

Люди вмирають з голоду.

СТОКГОЛЬМ, 11 червня. — Останні вісти з Петроґраду доносять, **що відносини в Петроґраді під зглядом поживи є критичні. Богато людий паде на улицях міста з голоду. Шпиталі переповнені хорими з причини браку поживи і втрати сил.**

Помимо дуже енерґічних зусиль большевицьке правительство не є всилі нічого зарадити катастрофі. Положене в цілій державі стаеть ся з кождим днем щораз гірше з причини браку людий в правительстві, які мали би фахове зане і відповідні спосібности, щоби розвязати тяжкі питаня економічні.

Голодуючі робітники щораз сильнійше дають до пізнаня своє невдоволене з теперішного правительства. На дневнім порядку голодові заворушеня і боротьба з „червоними сторожами". Товпа чимраз частійше вигрожуеть ся жовнірам „червоної сторожі".

Меньшевики і инші соціялістичні партії старають ся зорґанізувати маси. Є намір уладити загальний страйк, щоби змусити правительство до безпроволочного скликаня установчих зборів.

Кадети просять Америку о оружну поміч.

ВАШІНГТОН, 11. червня. — **Російський посол, Бахметев, передав нині в департ. загр. справ просьбу від центрального комітету кадетської партії. Подібну просьбу вислали кадети до всїх держав аліянтів. В просьбі просять вони о вислане експедиції, яка, стоячи під міждержавною контролию, забезпечила би права Росії.**

Злучені Держави доси не зазначили ясно свого становища супроти жаданя аліянтів, які домагають ся оружної інтервенції на сході. Американське правительство дало однак до пізнаня, що було би некорисним для справи розпочинати в Росії якунебудь акцію проти Німців, аж доки сам російський нарід сього не зажадає.

Кадети у своїй просьбі заявляють, що положене Росії, серед якого вона опинила ся після договору в Берестю Литовськім, дасть ся направити лише через активну діяльність аліянтів. В противнім случаю не вдасть ся здержати наступу німецьких війск.

Появлене сильної армії аліянтів на сході, говорить ся дальше у відозві кадетів, буде мати рішаючий вплив на вислід війни і на услівя мира.

Успіх інтервенції аліянтів буде залежати від її форми. Експедиція мусить мати на цїли забезпечене інтересів і прав Росії.

Коновалов в Америці.

КАНАДІЙСЬКА ПРИСТАНЬ, 11. червня. — **А. Коновалов, російський міністер торговлї в кабінеті Керенського, прибув тут нині з Японії.** Він находить ся тепер в дорозї до Вашінґтону, відки має удати ся до Лондону і Парижа.

Коновалов приїхав з тим, щоби представити правительству американському і правительствам аліянтів конечність безпроволочної інтервенції на Сибіри, щоби запобігти, аби ціла російська держава не попала ся під пановане центральних держав.

Заговір в справі освободженя царя.

АМСТЕРДАМ, 8. червня. — Німецькі часописи доносять, що цїлию заговору, який відкрито свого часу в Тобольску, було освободжене царя і вивезене його до Швеції, а відтак до Америки. На чолі заговору стояв князь Павло Долгорукий, який призначив був суму 800.000 рублів на підкуплене членів сторожі, яка пильнувала царя. Заговір не удав ся з тої причини, що один зі слуг зрадив всі пляни.

(По сім невдачнім заговорі царя враз з родиною перенесено з Тобольска до Екатерінбурґу на Урали).

Чесько-словацькі війска на Сибіри.

АМСТЕРДАМ, 11. червня. — Московські часописи доносять, що чесько-словацькі війска в силї 15.000 людий займили сибірську зелізницю в полудневім Уралю, здобуваючи гармати і амуніцію.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НІМЦІ ПОСУНУЛИ СЯ ЗА ДВА ДНІ ВСЕГО 5 МИЛЬ НАПЕРЕД.

Неприятель окуплює кожду пядь землї великими жертвами.

ПАРИЖ, 10. червня. — Французький урядовий звіт звучить:

„В другім дни наступу неприятель робив без перестанку зусиля при помочи великої сили посунути ся в напрямі Естре Ст. Дені і Рібкур. Наші війска сповнили витривало свій обовязок оборони.

„По кількох поновних нападах і серед тяжких жертв неприятель заняв села: Мері, Бельой і Ст. Мор.

„На полудни від Ресон-сір-Мац німецькі війска вдерли ся до Марклїз і дальше на схід, де на полудневім краю села Еленкур ведеть ся доси завзята битва.

„На нашім правім крилї неприятелеви вдало ся заняти ліс Тієскур.

(Заняті місцевости виказують, що німецькі війска за два дни наступу змогли посунути ся лише 5 миль наперед).

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ ГОРИСТИЙ ТЕРЕН НА ПОЛУДНИ ВІД НОЙОН.

8.000 полонених і кілька сіл в протягу дводневного наступу.

БЕРЛІН, 10. червня. — Урядовий німецький рапорт звучить:

ДЕННИЙ РАПОРТ: Наші війска перевели вчера сильний наступ, здобуваючи гористий терен на полудневий захід від Нойон. На захід від ріки Мац наші війска здобули французькі становища коло Мортмер і Орвіє та посунули ся поза Рібкур.

Ми полонили 8.000 Французів і здобули кілька гармат.

Военне положене на боєвім фронтї між рікою Оаз і Ремс не змінило ся.

В місцевих боях на північ ріки Ен, на північний захід від Шато Тієрі і в околиці Блїні взято трохи полонених.

Вчера зістрілено 37 літаків і 6 бальонів.

НІЧНИЙ РАПОРТ: На полудневий захід від Нойон наші війска осягнули нові успіхи серед боротьби з новими французькими війсками, які прибули на поміч.

УСПІШНИЙ ПРОТИНАСТУП ФРАНЦУЗІВ НА ПІВНІЧ ВІД КОМПІНЬ.

Французькі війска взяли 1.000 полонених і відзискали кілька сіл.

ПАРИЖ, 11. червня. — Французький урядовий рапорт звучить:

На боевім фронті Мондідіе-Оаз битва тривала без перестанку через цїлий день.

На лівім крилї наші війска при помочи тенків перевели протинаступ на 12 кільометрів довгім боевім фронті, між Рібскур і Ст. Мор. Помимо завзятого опору зі сторони неприятеля наші війска дійшли до місцевости Ле Фретой, заняли горбки між Курсей і Мортмер та посунули ся о два кільометри на схід від Мері.

Наші війска відзискали також місцевість Бельой і зблизили ся до місцевости Ст. Мор.

Неприятель, який потерпів тяжкі втрати, полишив в наших руках поверх 1.000 полонених і значне число машинових крісів.

В центрі неприятелеви вдало ся осягнути успіх, посуваючи ся аж на полудне від Льож Фарм і Антеіль. Але його успіх був хвилевий, бо наші війска змусили його опорожнити обі згадані місцевости.

На правім крилї неприятель робив зусиля, щоби вдерти ся в долину ріки Мац. Кілька сильних нападів проти Швенкур відбито. Неприятелеви дало ся заняти Машмон і Бетанкур серед завзятої рукопашної боротьби.

На полудне від ріки Урк американські війска здобули ліс Бельо, беручи 300 Німців в полон.

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ РІБКУР.

Число полонених зросло від 27. мая на 75.000.

БЕРЛІН, 11. червня. — Урядовий німецький звіт доносить:

На боевім фронті на полудневий захід від Нойон протинаступ неприятеля ударемнено з великими для нього втратами.

По дводневнім наступі армії ґен. Гутіє німецькі війска взяли у своє посідане гористий терен на полудневий захід від Нойон. Наступ був переведений на дуже сильно укріплені становища неприятеля, який був на се приготований. Помимо того французькі дивізії не були всилї остояти ся проти сильних атаків наших війск.

На правім крилї війска ґен. Етінґера удержали у своїх руках становища, здобуті на полудне від Асен-Віє.

Війска ґен. Еберна зводять завзятий бій в околиці Курсей і Мері.

Війска ґен. Шелера переправили ся через ріку Мац і, здобувши горбки коло Віньмон, посунули ся аж до Антеіль.

(Продовжене на стор. 5-ій).

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.

ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

З БІЖУЧОЇ ХВИЛІ.

Замах на проф. М. Грушевського.

Швайцарський німецький дневник „Нає Цірхер Цайтунґ" з дня 17. мая с. р. подає отсю телеґраму зі Львова:

Львів, 15. мая. — **На президента Української Центральної Ради, проф. Михайла Грушевського, небаром перед його арештованем, виконано замах,** про який тутешний дневник „Діло" пише ось-що:

„На проф. Грушевського виконав замах Михайло Гриник, укінчений студент лісничої академії у Відни, котрий тепер був українським січовим стрільцем. Коли проф. Грушевський виїхав разом зі своєю жінкою з будинку Ради, напав на нього Гриник, котрий власне там держав сторожу, і розмахнув ся, щоби завдати проф. Грушевському удар баґнетом, але тимчасом вдарив жену проф. Грушевського і завдав їй тяжку рану в груди. Другий український січовий стрілець зараз розоружив Гриника.

* * *

В числі з 11. мая тасама часопись доносить, що **гетьман Скоропадський видав наказ арештувати проф. Грушевського і инших членів У. Ц. Ради,** отже виходило би, що замах виконано в перших днях мая, зараз по розвязаню У. Ц. Ради. Ся вістка стверджує також, що проф. Грушевський дійсно був арештований, очевидно за се, що мимо розвязаня У. Ц. Ради відбував її засіданя (імовірно лише Малої Ради, якої членів, здаєть ся, велів Скоропадський арештувати).

Ся сумна і прикра вістка про замах на найбільше заслуженого українського діяча, особливо по революції, вразить болючо весь наш загал в Америці. Виновник замаху, Гриник, се відай буковинський Українець, а його злочин сьвідчить, як звироднїли деякі одиниці виховані в ц. і к. австрійській службі, що у своїм рабстві для чужої держави готові кинутись на *найбільше заслуженого провідника* воскресшої України. Можливо, що пізнійше викриєть ся, що в тім замаху була змова цісарських наймитів в роді звісного Василька і йому подібних, однак в кождім разі сей злочин останеть ся прикрою подією серед боротьби українського народу за свободу і кине неславу на українських січових стрільців, як би вони сього злочину як найострійше не напятнували.

Заява нового правительства України.

Швайцарська ґазета „Нає Цірхер Цайтунґ" подає отсю депешу з Києва:

Київ, 15. мая. — Тутешна часопись „Кіевская Мысль" містить отсю заяву нового правительства України:

„Гетьман не стремить до самовлади. Завданем гетьмана є здійснити ідею **независимої і вільної України** в історичній національно-українській формі. Правительство буде, виминаючи насили і наглих змін, переводити в діло, з усею силою, гадку дальшого і всесторонного розвитку української національної культури; запевненя прав української мови в державних і суспільних орґанізаціях і утриваленя всіх форм української державности. Рівночасно правительство признає також **права всіх инших народностий,** *що живуть на просторах України*; має повну пошану для їх культури і не заведе жадних переслідувань або нетерпимости супроти якоїнебудь части своїх горожан. Головним завданем правительства, яке має характер тимчасовий і переходовий, щоби на Україні утривалити державний порядок і порядкувати краєм в повнім спокою свобідно аж **до скликаня народного представництва,** яке викаже правдиво, без жадного натиску з якоїнебудь сторони, волю українського народу в справі **будучого державного устрою України.**

Найблизшим завданем правительства буде виготовити відповідний **виборчий закон** і в тій незвичайно важній справі воно числить на співділане *всіх людий з державним досьвідом* і знанем. Правительство не має наміру нарушувати якунебудь політичну свободу. Але в неспокійних часах, коли наша вітчина по довгих пробах прийшла до себе, на першім місци мусять бути інтереси державного порядку.

Несправедливі є обжалуваня, що нове правительство служить **інтересам дідичів,** а легковажить **житеві інтереси селянства.** Економічно сильне селянство є основою народного добробуту в такім хліборобськім краю як Україна і тому правительство вже приступило до приготовних праць для **земельної реформи,** в яких поставило собі за найпершу ціль заспокоїти потреби малоземельних і безземельних. Правительство **не хоче ані касувати приватної власности ані робити небезпечних експериментів,** яких ще не знає жаден культурний край, ані не хоче воно руйнувати хліборобської культури, яка є основою народного господарства України. Але правительство не подасть ся перед жадною жертвою, аби на Україні створити здорове селянство, заосмотрене в землю, яке би мало змогу піднести продукцію до найвисшої степени.

Ті посілости в приватнім посіданю, які можна вивласнити без шкоди для хліборобської культури, **закупить держава і віддасть потребуючим селянам по відповідних цінах.** Подробиці сеї реформи будуть виготовлені фаховими людьми, які тішать ся довірєм населеня.

З того видно, як неправдиві є чутки, що ширять ся між народом і з якими цілями їх ширять аґітатори по цілім краю; певна річ, що не для добра народу, а для нової недолі. Правительство ужиє найострійших кар проти них, а всі елементи, що раді працювати для держави, закликує до енерґічної і невпинної праці в імя ратунку краю перед анархією, рабунками, насильствами, убийствами і перед руїною, — а для створеня вільної, независимої і сильної України.

* * *

В тім часі, коли оголошено ту заяву, президентом міністрів в Києві був український дідич Лизогуб. Він був наслідником Василенка, однак таксамо як Василенко не вдержав ся довго при премієрстві. По нім прийшов Шульгин, а по сім, як доносили депеші, якийсь Шелухін.

June 14th is Flag Day for All the Nation

День 14-го червня є Днем Прапора в цілій державі

ДЕНЬ 14. ЧЕРВНЯ Є ДНЕМ ПРАПОРА. В сей день Злучені Держави сьвяткують 141 річницю народженя державної емблеми. Стар Спенглед Бенер є найстаршим прапором зі всіх державних прапорів. Він є 8 літ старший від еспанського, 17 літ старший від французького, 23 роки старший від англійського, а більше ніж 100 літ старший від німецького й італійського.

JUNE 14TH IS FLAG DAY. On that day the United States celebrates the 141st birthday of the National emblem. The Star Spangled Banner is the oldest flag of all the national standards. It is 8 years older than that of Spain, 17 years older than that of France, 23 years older than that of England, and over 100 years older than those of Germany and Italy.

Яке значінє День Прапора має для вас

Коли ви побачите Зьвізди і Смуги, вивішені в День Прапора, 14. червня, памятайте, що сей прапор повіває нині на боєвім фронті у боротьбі проти тиранів.

Наш прапор повіває над фабриками, копальнями й робітнями, бо вони також боронять ся від автократії. Без їх продуктів наші жовніри були би безсильними.

Наш прапор тут, як також „ген там", хоронить нас перед жорстокостями ворога.

Наш прапор береже вас і ваших улюблених від долі всіх терплячих народів.

Наш прапор ненавидять деспоти, бо він стоїть за право народу ухвалювати свої закони і вибирати своє правительство, і тому, що він є проти самовладної сили.

Вільні люди люблять за се наш прапор.

Наш прапор мусить повівати на поли бою, аж доки демократичні принципи не побідять.

Наш прапор є таким, яким ми його зробимо. Коли ми високо будемо його держати, він піддержить наші права і захоронить нашу честь; коли ми позволимо, аби хтось збезчестив, понизив, сплюгавив його, то ми мусимо відповісти за наслідки.

Наш прапор будуть держати високо **робітники** Америки, які в кождім промислі задоволяють потреби наших військ і роблять державу сильною. Ви що дня працюєте для свободи і нашого прапора.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНИХ СПРАВ
ПРОСЬВІТНЕ БЮРО
ВІДДІЛ ВОЄННОЇ ПРАЦІ
ВАШІНҐТОН

Prepered by Presa Bureau of the National Americanization Committee 29 W. 39th St., New York

What Flag Day Means to You

When you see the Stars and Stripes raised on Flag Day, June 14th, remember that this flag is now waving on the battle front in defiance of tyrants.

Our Flag is raised over factory, mine and shop, because they too are defences against autocracy. Without their products, our soldiers would be helpless.

Our Flag here, as "over there," stands for your protection against the atrocities of the foe.

Our Flag means safety for you and your loved ones from the fate of all suffering nation.

Our Flag is hated by despots because it stands for the right of the people to make their laws and choose their executives, and because it is against autocratic power.

Our Flag is loved by free men of the same reasons.

Our Flag must be kept waving on the battlefield until the principles of democracy are victorious.

Our Flag is what we make it. If we hold it aloft, it will uphold our rights and protect our honor; if we allow it to be insulted, degraded, dragged in the mire, we must answer for the consequence.

Our Flag will be kept aloft by the *Workers* of America, who in every industry, are supour nation strong. Your daily toil is in the plying the needs of our troops and making service of freedom and our Flag.

DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF EDUCATION
WAR WORK EXTENSION
WASHINGTON

СЬВЯТО ПРАПОРА СВОБОДИ.

Завтра, в пятницю, 14, с. м., населене нашої прибраної вітчини, Злучених Держав, обходити-ме сьвято прапора.

Пречудний сей прапор Свободи, прапор Злучених Держав. Дня 14. червня 1777 року американський континентальний конґрес ухвалив, як має виглядати прапор повстаючої тоді демократичної републики по сім боці океану. Після сеї ухвали американський прапор складав ся з тринайцяти білих і червоних смуг і з тринайцяти білих зьвізд на синім тлї. З літами, коли зростала нова свобідна република, коли число стейтів зростало, на синім тлї являла ся все нова зьвізда — на означене кождого нового стейту Злучених Держав. Сьогодня на прапорі Злучених Держав бачимо сорок вісім зьвізд, які представляють сорок вісім стейтів найбільшої, найбогатшої і найсвобіднійшої републики в сьвіті.

Від 1898 року що року обходить ся в Злучених Державах Сьвято Прапора, т. зв. „Флеґ Дей".

Пречудний прапор Злучених Держав, прапор Свободи. Він не сплямлений людською кривдою, не сплямлений невинною кровю. Він, навпаки, осьвячений кровю героїв, що лягли в бою за свободу, за демократію, за правду, за справедливість.

І ось завтра американський нарід знова обходити-ме сьвято свого прапора. Саме в ту хвилю, коли всюди на земли Вашінґтона замають зьвіздисті прапори, коли всюди роздзвенить ся могутний гимн свободи, саме в ту хвилю такісамі прапори маяти-муть над сімсот-тисячною армією Злучених Держав на полях кровавих боїв в Европі, над армією, яка пійшла в чужий край, аби бороти ся проти німецької автократії, деспотизму, варварства, проти німецької жажди пановання над цілим сьвітом.

Тисячі синів Америки вже полягли в сучасній страшній війні, полягли за честь і славу і свободу, за все, що велике, що величне, що сьвяте, що гарне. Знова кров молодих героїв осьвячує зьвіздистий прапор. Знова в історії записують ся золотими буквами імена борців, які готові зложити все на жертвеннику свобідної вітчини, щоби на віки запевнити їй і цілому сьвітови Волю. А за сотками тисяч тих героїв стоїть зеднана високими ідеями демократизму ціла сто-міліонова нація.

Ніколи ще не була побіджена ворогами армія, яка борола ся під американським прапором. Ніколи не довело ся ворогам подоптати ногами прапора Свободи. Бо справа, за якою стоїть сей прапор, завсіди сьвята, справедлива справа.

І сьогодня, коли цілий майже сьвіт стоїть в пожарі страшної кровавої війни, сьогодня, коли німецький кайзер простягає грішну, окровавлену руку по цілий сьвіт, — сьогодня мусить правда побідити, бо ту правду хоронить Зьвіздистий Прапор Злучених Держав.

Прикмети дійсного „великого" чоловіка.

Якими прикметами мущина імпонує?

Великий чоловік передівсім любить свою вітчину, співчуває зі своїм народом і не є стороничим.

В своїх справах, думках і ділах є независимим від публичної опінії.

Діла його нацїховані є спокоем; він не кидає громів словами і не стараєть ся ніколи о розголос.

Думки його є тверезі і ясні; промовляє зі спокійною інтеліґенцією, а житє його є просте.

Має поважане для традиції минувшини, цікавить його біг теперішности і чекає терпеливо будучности.

Має він час на все.

В серци його нема ненависти для нікого і для нічого.

Є він розумний, не гордить ніякою наукою і є того переконаня, що навіть від малих дітий можна чогось навчити ся.

Дуже охочо уділяє рад тим, які їх потребують.

Не дуже буває пожаданим на певних зібранях, зате більше дбає про зрозуміне біжучої справи, ніж про опановане її або прихилене до неї.

Рідко коли трафляєть ся йому, аби був вибраний на високе становище.

Працює більше для вдоволеня і користи умової з праці, ніж для платні.

Радо принимає подану йому руку, вміє любити, співчувати і милосердити ся; вміє також терпіти і сьміяти ся.

Вірить, що кождий чоловік отримає колись се, на що заслугує, і не цікавить його його будуча доля.

Огірчене, цинізм, зневіра, які кладуть своє пятно на несталім характері, є для нього чужі.

Вірить він, що слава, маєток і становище не заступлять прикмет правдивого чоловіка.

На случай стрічі з таким чоловіком ви признаєте його висшість, полюбите його і вже через те саме стаєте ся йому подібними. Бо „висшість" шляхотних чувств і думок полягає на тім, аби стати ся причиною „висшости" инших.

* * *

На чім полягає „висшість" женщини?

Не висувати ся на перший плян і радше помагати ніж творити.

Вона повинна жити більше для других ніж для себе; лагідностию поборювати людську злість; не вишукувати нової дороги, лише йти звичайною; не сягати дуже далеко, лише бачити сьвіт в дома, щастє у себе і коло себе, побіч науки, сьвітла і розуму; заховати простоту духа.

В молодости бути цьвітом людського роду, потіхою і соняшним лучем родини, гордостию мужа і любовю дітий.

Через ціле житє женщина повинна бути земським ангелом, який молить ся, діти любить і навчає; мир сіє, небо до землі прихиляє — отсе зміст призначеня женщини.

А. Б.

Повідомлене.

Отсим подаєть ся до відома всім місцевим урядникам і орґанізаторам У. Н. Союза, що від 1-го червня с. р., не можна принимати нових членів ані не можна підвисшати посмертного до кляс: „BB" на суму $1500 і „CC" на суму $2000. До всіх инших кляс обезпеченя можна принимати нових членів до У. Н. Союза, а також зміняти суму посмертного, то є до кляс

„D" на суму	$100.
„A" на суму	$250.
„AA" на суму	$500.
„B" на суму	$750.
„C" на суму	$1000.

ГОЛ. УРЯД У. Н. СОЮЗА.

Примусова праця в східній Галичині.

Польська преса підприняла нову кампанію проти українського народу в Галичині, сим разом на поли економічнім. Польська краківська ґазета „Час" від часу збанкротованя їх клича „Велика Польща від моря до моря" старає ся з особливим завзятєм і заїлостию плюгавити політичні стремлїня Українців, Литовців і Білорусинів ріжного рода кампаніями та фальсифікаціями; вона розголошує алярмуючі новинки про новий земельний рух, який навістив в дійсности східну Галичину під впливом большевиків. Тимчасом ся преса мовчить на нечуваний стан річий, стан, який від ряду літ український нарід прямо жене до розпуки.

Як завше так і тепер сї шмати, щоби викликати лиху опінію, перекручують факти.

Міри, повзяті щодо примусової працї в Галичині, викликані ситуацією воєнною, польські урядові органи пояснюють тим, що українським селянам треба примусити працювати по польських дворах за дві корони денно.

Се питанє розбирав в українській часописи „Свобода" (у Львові) голова українського Народного Комітету, Кость Левицький, аби вияснити українському населеню його права та обовязки. Після появи статї в „Ділї", яке рівнож заняло ся сею справою, „Час" накликував повзяти найострійші міри проти селян, котрі не хочуть піддати ся сїй експльоатациї; одним словом: аби запровадити панщину.

Ситуація зробила ся так серіозною, що українські провідирі мусїли внести скаргу до президента міністрів фон Зайдлера.

„Як доносить „Фремденблят" (ч. 86), делєґація, на чолї якої був др. Петрушевич, голова українського парляментарного Союза, і др. Кость Левицький, була представлена президентови міністрів фон Зайдлерови, який приняв делєґацію в присутности міністра рільництва, князя Сільва-Таруки, міністра справ внутрішних князя Тоґенбурґа, генерал-майора Барділї і президента Департаменту Достави Поживи радника Павла та шефів секції фон Леґне і Лавда. Делєґація предложила фон Зайдлерови ряд своїх домагань. Головнїйші домаганя є слїдуючі:

1) Знесенє примусової працї в околицях пограничних.

2) Краща опіка над тим населенєм, котре мусїло полишати села перед боєвими лініями.

3) Скасованє примусової чергової працї (примусова праця на панських ланах, отже панщина і инші роботи).

4) Спровадити з України 3.200 вагонів пшениції на прожиток, а головно на насїнє для східної Галичини.

5) Зменьшити число війск по Галичині.

6) Скасувати реквізицію.

7) Розвязати аграрні й економічні орґанізації, утворені мілітарними властями.

8) Приверненє до власти громадських рад замісць військових і цивільних комісарів.

9) Скасованє воєнних територій в Галичині.

10) Повна виплата відшкодовань.

11) Ґарантія за реквізиції і винагородженє за всякі услуги, зроблені підчас війни.

Що відносить ся до скасованя примусової роботи в пограничних територіях, князь Сільва-Тарука, міністер рільництва, заявив, що він дасть місцевим властям конечні інструкції в сїй справі.

Міністер внутрішних справ сказав, що він вже видав розпорядженя, аби населенє вертало в свої покинені оселї. Сей поворот вже в дійсности почав ся і в протягу пару місяців будуть всї на місци.

Щодо примусової роботи селян, заступник міністра краєвої оборони постарає ся розслїдити та заборонити надужитя.

Президент Департаменту Достави Поживи заявив, що Українська Центральна Рада повідомила вже про висилку одного міліона пудів (пуд має 30 фунтів) пшениці. Він не знає нічого про висилку двох міліонів пудів пшениції про що згадує делєґація. Трийцять міліонів корон — сказав президент — видано українському правительству за висше згадану пшеницю.

Згідно з жаданєм Центральної Ради, ся вся пшениця має бути зужита на насїнє і то лише для населення в східній Галичині і Буковині.

Кілька днів опісля відбудеть ся в сїй справі ще одна конференція і в ній візьме участь також князь Гуйн, губернатор Галичини. Тут обговорить ся дальші домаганя делєґації українського населення Галичини і Буковини.

На нещастє, ми змушені не вірити сим запевненям міністрів, а се тому, що Поляки галицькі, сих розпоряджень не виконають. Се одна причина, чому Українці Галичини мусять увільнити ся з під польської опіки. Подїл Галичини після етнографічного принципу і утворенє української провінції, буде се, хоч покищо, одинокє радикальне розвязане проблеми.

(„L'Ukraine").

Національне імя.

Кождий нарід має своє національне імя, спільне всїм його членам. Імя народу відріжняєть ся від імени окремої людини тим, що окремій людині дають імя при народинах, а імя народу творить ся століттями історії і його початок звичайно покритий темрявою віків, яку з трудом відкривають учені люди. Напр. імя „Русь" одні виводять від скандинавських Варягів, другі від маленького славянського племени, з якого се назва розширила ся на всю Русь.

Історичне створене імени України є ясне і дуже старинного „роду".

Ще в X і XI столїтю східно-українські землї (Лївобережна Україна) представляли собою пустий степ. Нарід, що переходив туди ізза тїсноти, давав новим землям найбільше відповідаючу обставинам назву: степ починав ся „з краю" заселених областий, отже був для переселенців „Україною". Алеж переселенці були одним і тим же народом. Вони удержували зносини зі „старим" краєм і помалу їх назва перейшла й на ті области, які вони, а радше їх батьки й діди колись покинули.

Збуло ся воно приблизно в X-тім століттю, а ніяк не пізнійше. Про се маємо вже історичні документи.

І так, в Іпатській літописи під 1187 р. з приводу смерти переяславського князя Володимира Глїбовича написано: „И плакашася по нем вси Переяславци... о нем Украина много постона". Під 1213 р. читаємо за Україну Правобережну, з приводу княжованя Данила Галицького: „Данило... ѣха с братом и прия Берестий и Угровеск и Верещин и столпе, Комов и всю Украйну". Відси бачимо, що Україною попереду звала ся не вся наша земля, а самі лише пограничні краї, котрі були близші до Половців, а потім до Татар; ті краї, де потім була Козаччина. Гетьман Богдан Хмельницький свій універсал в 1648 р. підписав так: — „Зиновей Богдан Хмельницький, Гетман славного войска запорожскаго и всея по обоим сторонам Днѣпра Украйни".

Цар Петро так пише у своїм манїфестї 1709. року: „А переписав оной (лист) для лучшаго выразумѣнія, на россійскій язик, список с оного переложить повелѣли, в которомъ онъ при сем пишетъ, призывая того Лещинскаго на отобраніе малороссійскаго края, будто по общему желанію всея Украины".

В літописи самовидця з 1727 р. читаємо: „Великий князь Петръ Алексѣевичъ: на престол Всероссійскій вступил и повелѣлъ милостивѣйше... гетмана вольными молороссійскому войску голосами, без которого Украина была полщеста года, избрать".

Як бачимо, в пізнійших записках побіч імени „Україна" стрічаєть ся вже й слово „Малороссія".

Російські „обєдинителі" старались усунути і саме імя народу, зразу з книг і документів, а опісля і з памяти живучих людий. В сих заходах вони бували, не вдоволялись і „Малороссією", а називали Україну простенько... „южный край".

Та всї їх заходи скувати нарід і відобрати йому навіть його історичне імя, нїнащо не здались... Вони пропали марно разом з самими-ж гнобителями.

МОЖЕ НЕ ПОДОБАЄТЬ СЯ Українцеви дещо в „Свободі", то тоді не треба прилюдно ганьбити своєї ґазети, бо вона своя; зате добре написати до редакції, що осьто менї те а те не подобаєть ся, а рівночасно треба подбати про зріст ґазети. Коли „Свобода" буде мати богато передплатників, тоді знайде і найлїпших робітників, які вдоволять усїх читачів. І тому треба конечно приеднувати нових передплатників „Свободї".

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

НЮАРК, Н. Ж. Бр. св. Петра і Павла, від. 27, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня б. р. На тім мітінґу контрольна комісія буде здавати справоздане з пів року і буде справа за календар на рік 1919 та инші справи. Неявившій ся член підпадає 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — С. Бриґідир, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Бр. св. Николая, від. 127, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня, в Українській гали під числом 29 Клемо стр., близко Клінтон, точно о 2-гій годині пополудни. Неявивший ся член буде мусів заплатити кару 50 цнт., а урядник $1.00. — В. Плахта, предс.; П. Стецюк, кас.; І. Шаровський, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Укр. Тов. Січ, від. 282, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 16. червня б. р., о 2-гій годині пополудни, в гали п. О. Дея, Вест Фаєт ул., ріг Савт Ґеддес ул. Кождий член має явити ся на тім мітінґу, бо мають ся обговорити важні справи товариства. Обовязком кождого члена привести з собою бодай двох нових членів, бо тов. Січ на піврічнім мітінґу принимає нових членів без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — Г. Трач, предс.; Г. Парибус, кас.; І. Олійник, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. „Вільні Козаки", від. 316, пригадує всім своїм членам, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 13. червня б. р. при 345 Ремінґтон стр. З огляду на те, що се піврічний мітінґ, то пожаданою річию було би, щоби всі члени були присутні на мітінґу та почули, який є стан тов. каси і які є справи до полагодження на будуче. — Дм. Федик, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. ім. Січинського, від. 146, повідомляє своїх членів і членниці, що місячні збори відбудуть ся в неділю, 16. червня в Укр. Нар. Домі, 84 Ґрейлінґ стр., о годині 1-шій пополудни. Обовязком кождого члена і членниці явити ся на сих зборах, бо є дуже важні справи до полагодження. Найважнійша справа — се пікнік, який товариство уряджує в неділю, 23. с. м., і вибір касієра. Приходіть самі і приведіть з собою своїх знакомих та старайте ся, щоби Ваші кревні стали членами нашої орґанізації. — В. Ґах, секр.

ІСТ ШІКАҐО, ІНД. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 68, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевих членам, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня, точно о годині 2-гій пополудни. На той мітінґ кождий член мусить безуслoвно явити ся, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мусять виповнити свої вкладки, бо в противнім разі зістануть суспендовані. — Я. Яжик, предс.; В. Лемішка, кас.; Т. Романський, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Бр. св. Володимира, від. 42, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня б. р., в гали церковній, 42 Ван Бюрен стр. Кождий член має явити ся, бо є важні справи до полагодження. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — Д. Смеркло, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. Бр. св. Петра і Павла, від. 47, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 16. червня, точно о годині 2-гій пополудни. Всі члени мають явити ся, бо є важні справи до полагодження. На тім мітінґу урядники і контрольна комісія будуть здавати справоздане з пів року, то вчуєте, в якім стані каса є, і буде справа за календар на рік 1919 і инші справи. Хто би хотів вступити в члени братства або У. Н. Союза, нехай зголосить ся на мітінґу. Котрий член не прийде на мітінґ, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — А. Стефанович, предс.; М. Качковський, кас.; Н. Гошилик, секр.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр. св. Николая, від. 78, подає до відома всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що на піврічнім мітінґу, який відбув ся 2. червня б. р., вибрано секретарем Василя Ґонтарчука, на місце старого секретаря, котрий зрік ся зі свого уряду з браку часу. Пригадує ся членам, що мітінґ відбудеть ся дня 7. липня б. р., о годині 1-шій пополудни. Кождий член має на той мітінґ явити ся, бо є важні справи до полагодження. Неявивший ся член заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. Котрий член не вирівнає своєї залеглости, буде суспендований. — П. Вайда, предс.; А. Бончок, кас.; В. Ґонтарчук, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 22, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в суботу, 15. червня, о годині 8-мій вечером, в гали мітінґовій. Просить ся, щоби кождий член прийшов на сей мітінґ, а котрі члени довжні за минувший мітінґ, нехай вирівнають свої вкладки, бо будеть ся робити обрахунок, кілько було доходу, а кілько розходу. Рівнож подаєть ся до відома, що будеть ся принимати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — Г. Бардак, секр.

ЕЛІЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Тов. „Запорожська Січ", від. 234, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня, о годині 2.30 пополудни, в гали Лютвина при Фронт і Савт Парк стр. На сей мітінґ просить ся всіх членів, аби явили ся, бо є дуже важні справи до полагодження, як також буде справоздане контрольної комісії і других урядників. Неявивший ся член заплатить 25 цнт. кари, а урядник 50 цнт. Єще відзиваємо ся до тих Українців з Елізабетпорт і околиці, котрі ще не стоять в ніяких орґанізаціях, нехай не відкладають на пізнійше, але най ще сего місяця прийдуть на наш мітінґ, а ми їх по братерськи і як найщирійше приймемо. — К. Пилат, предс.; С. Могила, секр.; І. Пилат, кас.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. Рожд. Пр. Богородиці, від. 259, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня б. р., в гали Дейвіс Сквер Парк при 45-тій і Павліна улиці. Початок точно о годині 2-гій пополудни. На сей мітінґ кождий член повинен явити ся, бо є богато справ до полагодження. Довгуючі члени мають явити ся на сім мітінґу і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Рівночасно подаєть ся до ласкавої відомости всім Українцям в Савт Сайд Шікаґо і околиці, що наше братство принимає нових членів кождого місяця на своїх мітінґах і поза мітінґом. Хто би мав намір вступити до нашого братства, а не має нагоди бути на мітінґу, нехай ласкаво зголосить ся до секретаря сего братства колинебудь вечером, а той з охотою запише його до братства і до У. Н. Союза. Адреса секретаря: Е. Скородинський, 4940 Савт Павліна стр., Шікаґо, Ілл. Також прошу від себе, яко опікун дітий сего братства: Братя і Сестри! Вже час, аби Ви покинули чужі асекураційні компанії і не слухали їх аґентів, котрі обіцюють Вам гори й долини, як хотять дістати Вашу дитину до асекурації, а коли Ваша дитина помре, то дістанете або дуже маленьку запомогу, а часом і фіґу з маком, бо вони знають дуже красно вимовляти ся, що Ваша дитина була хора, коли він її записував, або що Ви не заплатили на час, і т. д., а У. Н. Союз того не робить. Коли Ваша дитина є здорова, як її опікун записує, і не помре до трох місяців, то будьте певні, що Ваша запомога не пропала і не потребуєте передоптувати панських порогів по офісах і тратити дорогий час, бо опікун все зробить чесно і совісно, без труду і коштів, і принесе Вам запомогу до Вашої хати, і се за дуже маленьку вкладку, бо лише 25 центів місячно. З другої сторони се є дуже корисне для родичів, бо коли дитина буде належати до своєї орґанізації від маленькости, то вона буде знати, від яких родичів вона походить і до чого має стреміти. Будьте певні, що така дитина ніколи не скаже на своїх родичів „май олд мен", „май олд вумен", але все буде казати „мій тато", „моя мама". Ще би було богато про се писати, але не тут на се місце. Мудрі родичі самі переконають ся, але щоби не було запізно, то вписуйте свої діти сейчас до У. Н. Союза, який принимає діти від року до 18 літ. Вписувати діти можна у секретаря відділу кождого вечера. — Е. Скородинський, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Повідомлясть ся членів тов-а „Вільна Україна", від. 139, що квартальний мітінґ відбудеть ся дня 16. червня с. р., точно о годині 2-гій пополудни, в льокали тов-а під ч. 1309 Вест 47 улиця. Всі члени мають явити ся, бо є важні справи до полагодження. — П. Кавацїв, предс.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим повідомляєть ся членів тов-а ім. І. Франка, від. 83, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня б. р. під ч. 824 Н. Франклін Стр., в гали Укр. Амер. Ґорожан. Просить ся всіх членів, аби зійшли ся як один на 2-гу годину пополудни, бо є дуже важні справи до полагодження, як справа календаря У. Н. Союза на рік 1919 і справоздане контрольної комісії за останних 6 місяців. — П. Закишинський, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подасть ся до відома всім членам братства св. Георгія, від. 239, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня б. р. о годині 1-шій пополудни, в гали Укр. Амер. Ґорожан, 822 Н. Френклін стр. На сей мітінґ запрошуєть ся всіх членів, аби явили ся як один, бо будуть дуже важні справи до полагодження. Буде звіт контрольної комісії з цілого пів року і будеть ся приймати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Обовязком кождого члена привести по одному новому членови як до братства так і до У. Н. Союза. Коли котрий член не явить ся на сім мітінґу, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00, без огляду на якінебудь перешкоди. — С. Вільчинський, предс.; Н. Наконечний, кас.; Н. Волос, секр.

ВІЛКСБЕРІ, ПА. Бр. св. Николая, від. 99, подає до відома своїм членам, що піврічний мітінґ відбудеть ся дня 16. червня, о годині 3-тій пополудни. Всі члени мають безуслівно явити ся, бо маємо дуже важні справи до полагодження. Котрий член не явить ся, заплатить кари 50 цнт. Я. В. Земчак, предс.; П. Залєцький, кас.; Н. Герман, секр.

ГЕСТІНҐС ОН ГУДСОН, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 6, подає до відома своїм членам, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня б. р., в 4-тій годині пополудни, в Асемблі Гол, 94 Райлрод Аве. Котрий член не явить ся, заплатить 50 цнт. кари, а урядник $1.00. — М. Федів, предс.; С. Мурайка, кас.; Н. Вітковський, секр.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 147, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня, о 2-гій годині пополудни. На тім мітінґу буде уряд здавати справоздання, і є инші важні справи до полагодження, як справа календарів на рік 1919 і другі. Неявивший ся член заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. Будеть ся принимати нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Довгуючі члени мають виповнити довги, бо в противнім разі зістануть суспендовані. Припоминаєть ся всім, що місячні мітінґи відбувають ся кождої третої неділі по першім, точно о 2-гій годині пополудни. — Д. Мороз, предс.; Т. Ференц, кас.; З. Гуцайлюк, секр.

СТАМФОРД, КОНН. Бр. св. Михаїла, від. 350, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуть ся в неділю, 16. червня б. р. Кождий член обовязаний явити ся точно о годині 3-тій пополудни. На сих зборах будуть здавати справоздане піврічне урядники і будуть инші важні справи до полагодження, між иншими і справа календарів. Неявивший ся член заплатить кару після статута. — І. Кресан, предс.; В. Блащук, кас.; П. Тирчик, секр.

АКРОН, О. Бр. Сошествія св. Духа, від. 295, повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеть ся в неділю, 16. червня б. р., о годині 1-шій пополудни. Кождий член має безуслівно явити ся, а хто не явить ся, підлягає карі, наложеній статутом братства. Всі урядники мають здати свої справоздання, а контрольори справдити маєток братства. На тім мітінґу буде принимати ся нових членів до братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Просимо всіх тих, котрі хотять вступити в члени, щоби скористали з нагоди, яка скоро їм не трафить ся. — Я. Ц. Кульчицький, предс.; А. Цепко, секр.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО В ДІТРОЙТ, МІШ.

Товариство ім. Січинського уряджує

В НЕДІЛЮ, 23. ЧЕРВНЯ С. Р.

„ПІК-НІК"

в SEKTOL PARK в FISHER GARDEN

Початок о 12 год. до пізного вечера.

Громадяни! Сідайте на Harper-Cemetary Car, а ся завезе Вас аж до Парку, який є найлішний і найкрасший в Дітройт. Велика галя до танцю. Найліпша Дітройтська музика буде тут приґравати. Будуть також всякі инші забавки і виґравки. Буде радости і веселости до несхочу. Вступ 25 цнт. Старші і молодші приїзджайте зі своїми товаришами і товаришками, а не пожалуєте. 70-73

За добру забаву ручить КОМІТЕТ.

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Заходом Українського Драматичного Товариства, М. Лисенка, в Міннеаполіс, Мінн., відограєть ся

ДНЯ 16-го ЧЕРВНЯ 1918 р.

в GERMANIA HALL, 1007 Main St. N. E., Minneapolis, Minn., представленє

СВАТАНЯ НА ГОНЧАРІВЦІ

Українська опера в 3-ох діях, написав Григорій Квітка.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Прокіп Шкурат, обив. зза Лопані ....п. Конст. Пиндик
Одарка, його жінка ..п-на Марія Готрівна
Уляна, їх дочка..п-на Олена Красновська
Олексій, крепак ....п. Петро Гайва
Павло Кандзюба, обив. зза Харкова.. ....п. Олекса Гайва
Стецько, його син ...п. Іван Лукавецький
Іван Скорик, одставший салдат ....п. Іван Горбов
Гиміш, обиватель з Заїковки..п. О. Гайва

Режісер: п. К. Пиндик.

Початок точно о год. 7.30 вечером.

ЦІНИ МІСЦЬ: І-рядне 50 цнт., ІІ-рядне 35 цнт., ІІІ-рядне і балкон 25 цнт.

По представленю ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА.

На се представленє і забаву запрошуєся всіх місцевих і позамісцевих Українців і Українок до ласкавої участи.

За добру забаву ручить
70 КОМІТЕТ.

СЕНТРАЛ ФОЛС, Р. АЙ.

Тов. ім. Івана Франка, від. 93 У. Н. С. устроює

БАЛЬ

В СУБОТУ, 15. ЧЕРВНЯ 1918 р.

В ГАЛИ СОКОЛА ПОЛЬСЬКОГО, під ч. 46 Сентрал стр., Сентрал Фолс.

Вступ 25 центів.

Запрошуємо на сей баль всіх Українців з Сентрал Фолс і всіх Тов. з Род Айленд. Весь дохід призначений на прапор.

За добру забаву ручить
70 КОМІТЕТ.

ЮНҐСТАВН І ОКОЛИЦЯ

ПОЗІР УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО, ПОЗІР!

Заходом членів Укр. Клюбу відбудеть ся

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 29. ЧЕРВНЯ 1918 р.

в Укр. гали, 628 Френклін Ев., Юнґставн, О.

Початок точно о год. 6-тій вечер.

Вступ для мущин 50 центів. Женщинам вступ вільний.

МУЗИКА ЗНАМЕНИТА.

За добру забаву і чесну обслугу ручить
70.73,75 КОМІТЕТ.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

Елізабетпорт, Н. Дж., і околиці.

Тов. Запор. Січ, від. 234 У. Н. С. устроює

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 15. ЧЕРВНЯ 1918 Р.

в Лютвін Гали, при Фронт і Савт Парк Стр., Елізабетпорт, Н. Дж.

Товариші і Товаришки! Коли хочете розвеселити ся і забавити ся добре зі своїми знакомими, коли хочете почути красні укр. пісні, то прибудьте на наш Баль, а спевностию будете вдоволені як ще ніколи. На сім Бали наше Товариство буде приймати без вступного до Товариства, або Укр. Нар. Союза після статута. Тож, хто би з Українців не належав ще до ніякої орґанізації, нехай прибуде на наш Баль і впише ся до Тов. Запорожської Січи і до Укр. Нар. Союза.

Вступ від особи 25 цнт.

Музика буде приґравати перворядна. За добру забаву ручить
70. КОМІТЕТ.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Пошукую свого краяна ВАСИЛЯ ГУЛИКА з села Побереже, повіт Станиславів. Перед трома роками перебував в Реджіна, Саск., Канада, а опісля виїхав до Злучених Держав. Хто би о нім знав або він сам прошу голоситись на слідуючу адресу: 70-72
STANLEY KEBISKI,
68 Chene St., Detroit, Mich.

Пошукую свого шваґра СТЕФАНА ПЛЕШКУ з села Оршівці, пов. Кіцмань. Давнійше перебував в Канаді. Хто би о нім знав або він сам прошу голоситись на адресу: 70-72
NICH. HALICKI,
29 Girardin Ave., Detroit, Mich.
За подане точної адреси дам $10.00 нагороди.

Пошукує свого сестрінця МИХАЙЛА БІДЗІНА. Тому три роки перебував в Ресін, Віс. Хто би о нім знав або він сам прошу голоситись на адресу: 70
WASYL SENKO,
58 Sussex St., Jersey City, N. J.

Пошукую свого шваґра АНДРЕЯ КОБРИНА і краянів, ФЕДЯ ШИЯНА, ВАСИЛЯ ХОМЧАКА і АНТОНА ПЕТРИЦЮ, родом з Миколаєва над Дністром, повіт Жидачів. Мають перебувати в Канаді. Хто би о них знав або вони самі, зводять зголоситись на адресу: 69-71
MIKE CZAJKOWSKI,
179—30th St., Detroit, Mich.

Пошукую свого товариша ОЛЕКСУ СОЛОНИЧНОГО. Перед двома роками перебував в Дітройт, Міш., тепер має перебувати в Пасейку, Н. Дж. Хто би о нім знав або він сам, прошу зголоситись на адресу: 68-70
MIKE KARAPUTNY,
256 W. Thaddeusz St., Detroit, Mich.

ВОЄННІ ВІСТИ.

(Продовжене зі стор. 1-шої).

Армія ґен. Гофмана вдерла ся в окопи неприятеля на полудне від Тієскур. **Над рікою Оаз наші війска дійшли до Рібкур.**

Число полонених зросло знова о 10.000. Загальне число полонених, взятих армією німецького наслїдника престола від початку теперішного наступу (від 27. мая), виносить около 75.000.

Положене на боєвім фронтї між Оаз і Реймс не змінило ся. Поновні протинаступи неприятеля на північний захід від Шато-Тієрі переломано з тяжкими втратами для атакуючих.

Американські військові знавці про новий наступ Німців.

ВАШІНҐТОН, 10. червня. — **Американські військові знавці вважають новий німецький наступ на боєвім фронтї між Мондідіє і Нойон яко льокальну воєнну операцію на більші розміри, яка має ограничену ціль, а нею є вирівнане боєвої лінії в Пікардії і Шампанї і приготоване її до пізнїйших масових наступів в напрямі Парижа або пристаний над каналом.**

Такусаму ціль мали всі наступи Німців на захід від Соасон і Шато Тієрі. Німцям стоїть на перешкоді до переведеня більшого наступу на Париж ліс Віле-Котерет. Не маючи спромоги здобути його від сходу, тепер пробують заняти його зі заду через Компінь. Коли неприятелеви пощастить ся осягнути сю ціль, то він вирівнає боєвий фронт майже у простій лінії від Мондідіє до Шато Тієрі.

Оборона Парижа за всяку цїну.

ПАРИЖ, 9. червня. — Посли з провінцій, Сен-Оаз і Сен-Марн, відбули спільну нараду, на якій переведено дискусію над средствами оборони Парижа на случай, коли би йому грозила небезпека.

Посол Лебук повідомив своїх товаришів, що премієр Клемянсо заявив, що буде все можливе зроблене для оборони Парижа, хоч він не вважає за правдоподібне, щоби така небезпека дійсно могла грозити. **На кождий однак случай Париж буде „боронений до останку"**, подібно як се рішив був в 1914 р. ґен. Ґалієні.

Нема правдоподібности, щоби прийшло аж до облоги Парижа, але заходить небезпека, що Німцї, підійшовши кілька миль близше Парижа, готові розпочати бомбардоване міста при помочи своїх 15-цалевих гармат.

Міська рада в справі оборони Парижа.

ПАРИЖ, 11. червня. — Значне число членів міської ради вислало до президента міста Парижа листи, жадаючи скликаня надзвичайного засїданя ради в цїли обговореня справи оборони міста.

Подібне засїдане відбуло ся в 1914 р., коли німецькі війска загрожували Парижови.

Президент міської ради, Мітуар, сповняючи домаганє, скликав на четвер засїдане ради.

В Злучених Державах.

True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НІМЕЧЧИНА ОБІЙМАЄ КОМАНДУ НАД БОЛГАРСЬКО-ТУРЕЦЬКИМИ ВІЙСКАМИ.

Америка виповість небавом війну Туреччинї і Болгарії.

ВАШІНҐТОН, 10. червня. — **В урядових кругах панує переконане, що Злучені Держави вже небавом проголосять війну проти Туреччини і Болгарії. Сей крок вважають конечним з огляду на вістку, яка доносить, що Німеччина обіймила головний провід також над армією Туреччини і Болгарії.**

Ся справа є тепер предметом пильного розважаня. Ніякою несподіванкою не буде, коли Злучені Держави постановлять виповісти війну обом союзникам центральних держав.

Сенатор Кінґ з Юти, автор резолюції в справі виповідженя війни Туреччинї і Болгарії, заявив:

„Німеччина має в дійсности повну контролю над війсками Туреччини і Болгарії. Болгарські полки находять ся на італійські фронтї, а також правдоподібно й на фронтї західнім. На кождий случай турецькі і болгарські війска охороняють східний фронт, даючи в сей спосіб Німеччинї спромогу ужити всїх своїх війск на заході.

„В протягу кількох днів я внесу в порозуміню з комісією загр. справ свою резолюцію і думаю, що є лише питанем короткого часу справа виповідженя війни Туреччинї і Болгарії. Президент над сею справою тепер розважає".

Острий присуд військового суду.

САН АНТОНІО, Текс., 10. червня. — **Військовий суд засудив нинї 45 рекрутів, які відказали ся носити оруже і військовий мундур, на кару досмертної вязниці.**

Ґен. Дж. П. Оней́л знизив повисший вимір кари на 25 літ. Ґенерал назначив вязницю у фортї Лївенворт (Кензас) на відсиджене кари. Засуджені мають сейчас розпочати відсиджуване своєї кари.

В маю побудовано около 350.000 тон.

ВАШІНҐТОН, 10. червня. — Американська комісія для будови кораблїв оголосила у своїм звітї, що за місяць май побудовано кораблїв **на 344.500 тон.**

На се складаєть ся 39 сталевих кораблїв на 228.750 тон і 32 деревляних кораблїв на 115.700 тон.

5.000 Німців інтерновано в Америці.

У Злучених Державах число доси інтернованих Німців виносить около 5.000 осіб.

У фортї Мекферсон (Джорджія) находить ся 1.310, у фортї Оґлторп (Джорджія) 839, у фортї Доґлес (Юта) 432 і у Гат Спрінґ (Норт Дакота) около 2.500.

500 інтернованих Німців вислано до військових таборів до управи яринних городів.

В Нїмеччинї.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Нарада німецьких союзників в Берлїнї.

РИМ, 10. червня. — **В протягу сього місяця має відбути ся в Берлїнї німецько-австрійська конференція в справі переведеня ревізії щодо воєнних цїлий центральних держав,** як се доносить телеґрама з Ціріху.

Туреччина і Болгарія висилають також своїх представників на конференцію.

Німеччина готовить ся до великого наступу на мори.

МЕДІОЛЯН (Італія), 10. червня. — **Ходить чутка, що німецька адміралїція приговоляє великий наступ проти алїянтів на мори.**

Адміралїція мала видати розказ, щоби фльота була кождої хвилї готова до виїзду. Богато високих офіцирів з маринарки, які перебували на урльопі в Швайцарії, відкликано і нових урльопів не удїляеть ся.

Католик Ференбах президентом Німецького парляменту.

ҐАҐА, 9. червня. — Нинїшні телеґрами доносять, що Ференбах (римо-католик) зістав вибраний президентом німецького парляменту.

(Його попередником був др. Кемпф, який перед двома тижнями помер).

Німецькі летуни убили або ранили 941 осіб в шпиталях.

ЛОНДОН, 10. червня. — В протягу трох останних тижнів німецькі летуни убили або ранили 941 осіб підчас бомбардованя шпиталів алїянтів, як се заявив заступник секретаря адміралїції, Мекферсон, в англійськім парляменті на вчерашнім засїданю.

Одна німецька лодка затопила 48.000 тон.

АМСТЕРДАМ, 27. мая. — Німецькі часописи доносять, що капітан Екельман, командант німецької підводної лодки, який повернув недавно з океану з околиць Азорійських островів, представив звіт, який виказує, що його лодка підчас останної виправи затопила 48.000 тон.

Хіни депортують Німців до Австралії.

ТОКІО, 7. червня. — Хіни рішили громадне депортоване Німців поза границї держави.

Се рішене дотичить около 8.500 Німців, переважно купців і промисловців. Ходять вісти, що вони будуть інтерновані в Австралії.

о

Польські реґенти уступають.

ЦІРІХ (Швайцарія), 11. червня. — Телеґрама з Кракова доносить, **що польська реґенційна рада має уступити.**

Глядїть власними, а не чужими очима.

Коли зачинаєть ся якане-будь аґітація, обовязком кождого чоловіка найперше приглянути ся сій аґітації, здогадати ся, а дальше і переконати ся про її цїли, а вже відтак, коли пізнаєть ся, задля чого ся аґітація, — застосувати ся відповідно.

Се є перша річ зробити, щоби не дати збаламутити себе. Коли сего не зробить ся, а підеть ся на осліп за криками аґітаторів, без ріжниці, хто вони і за чим вони аґітують, чоловік поповнює блуд і робить собі і своїм дїтям на шкоду.

Така аґітація, яка має на цїли протинародні, не просьвітні інтереси, є злочинною і таку аґітацію треба конче поборювати. Поборювати треба тимбільше, що така аґітація ведеть ся під золотою покришкою, в імени такім, яке й не може проти сего надужитя запротестувати.

Тому будьте осторожні і приглядайте ся цїлям і дїлам таких аґітаторів.

Не спішіть ся заскоро з осудом. Судіть людий по їх дїлах, змаганях, а не по словах, чи намірах. Розважте найперше, хто для вас може робити і хто тепер більше робить; хто з вами лїпше поводить ся, хто вас шанує і поважає, а хто легковажить.

Кождий чоловік повинен думати самостійно, розбирати справи сам, а не потакувати чи заперечувати після вказівок і криків других.

Хто так зробить, поможе собі і загальній справі. Перешкодить всяким надужитям, які ведуть ся під невинними покривалами, дасть змогу дійсним **народним** робітникам доконувати ще більших дїл.

Слова не коштують. Говорити солодкими словами і обіцяти не тяжко. Звичайного необережного чоловіка тільки сею методою переконуєть ся. Граєть ся на його чувствах, вмовляєть ся в нього брехливі клевети про противника, затуманюєть ся його, щоби чоловік не похопив ся на обманстві, обчисленім на його шкоду: дальше затемнюване.

Сего треба стеречи ся.

А вже час, щоби люди зрозуміли, хто бажає їм добра, а хто лиха. Люди, які клопочуть ся народними справами, не можуть бажати народови лиха. Їх треба попирати, помагати в їх змаганях і дїлах.

Їх працю і дїла ми повинні оцінити і постояти за ними, коли проти них, народних робітників, ведеть ся погана аґітація, маюча на цїли зіпхнути їх з правої дороги. Се памятаймо всї.

Тепер такі часи, що треба чимраз більше глядїти на дїла, а не на слова. Треба глядїти власними, а не чужими очима.

(„Український Голос").

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Віче нюйорських большевиків.

Минувшого вівтірка вечером у Медісон Сквер Ґарден в Ню Йорку відбуло ся многолюдне большевицьке віче, яке ухвалило резолюцію просити правительство Злучених Держав, аби воно узнало московських большевиків за правительство Росії. Ухвалена резолюція про се звучить: „Ми 12.000 мущин і женщин, Американців, Москалів, Фінляндців, Литовців, Лотишів, Українців, Поляків та Естонців, зібрані на вічу в Медісон Сквер Ґарден в Ню Йорку, просимо правительство Злучених Держав признати правительство большевиків, яко правительство, яке репрезентує волю й ідеали російського народу." В инших резолюціях протестуеть ся проти оружної інтервенції союзних держав у Росії, бо се могло би дуже пошкодити Росії.

На вічу промовляли: проф. Ломоносов, член зелїзничої комісії, висланої до Злучених Держав правительством Керенського. Він заявив, що хоч він не є большевиком, то за всяку цїну противить ся союзній нтервенції в Росії. В імени Естонців промовляв якийсь Дж. Пальмер, в імени Лотишів — О. Предін, а в імени Українців промовляв наш київський „землячок - Малорос", якись Николай Кисіл. Він говорив про великі блага, які большевики були би принесли Україні, коли би українські „капіталїсти" не були заключили мира з Німеччиною... Близші товариші сього землячка кажуть, що він не має поняти про історію українського народу, а в граматичній мові не знає висказати анї одного українського слова. Але йому се можна простити, бо він... большевик. Коли однак слухаєш його бесіди, то пізнаєш його неграмотність, а також приходиш до переконаня, що сей чоловік наскрізь пересяклий малоруською чорносотенною ідеєю.

Та характеристичної риси сього віча годі тут пропустити. На сім вічу було може три тисячі Москалів, Українців, „Малоросів", Поляків, Естонців, а прочі — се самі Жиди. Екзекутива віча була в більшости жидівська, а бесідники також були в більшости Жиди. А однак віче вислало до американського правительства просьбу, аби узнати большевиків за правительство, лише в імени „Американців, Москалів, Фінляндців, Литовців, Лотишів, Українців, Поляків та Естонців", а про Жидів, дійсних ініціяторів сього віча, не згадано анї одним словечком. Вже то хитра жидівська натура. Він Єврей, родив ся на Україні, і каже, що він „Украйнец", а коли родив ся в Московщині, то каже, що він „Гусскій". Жиди вступають ся за большевиками, підшиваючись під імя инших національностий, головно славянських, а яко Жиди протестують проти большевиків.

Мілїтаризм мусить згинути — каже Ґомперс.

„Автократія, мілїтаризм і їх грізний батіг, невідвічальна дипльоматія, мусять згинути; демократія, свобода і цілковите довірє між правительствами і народами мусять запанувати" — сказав Самуїл Ґомперс, президент Американської Федерації Праці, на річних зборах екзекутивного комітету сеї організації. — „Робітники, заняті у воєннім промислі, є частию воєнної сили. Робота у фабриці і на поли бою не повинна йти в розріз з воєнними цілями. Не повинно ся викликати ніодного страйку, який бувби несправедливим для чоловіка, котрий житє своє посьвячує на поли бою. Надійшла хвиля сьвітової кризи. Боєві лінії наших союзників у Франції є загрожені силою, яка представляє автократичне правительство". Дальше Ґомперс накликав до робітників, аби в сій важкій годині не виходили на страйк в тій галузи промислу, яка є конечна до корисного провадженя війни.

Военна прогібіція.

Сенатор Джонс з Вашінґтонського стейту вніс проєкт, аби на протяг війни у Злучених Державах завести цілковиту прогібіцію.

Заповідає дорожню.

Департамент рільництва стейту Ню Джерзи оповістив, аби люди приготовляли ся вже завздалегідь на будучу дорожню рільних продуктів. Тепер господарські робітники побирають чотири до пять долярів денної платні, підчас коли в минувшім році вони побирали $2.50, а в 1916 році $1.50 денно.

Робітниче відшкодоване не має нїщо спільного з женитьбою.

Найвисший суд у Массачусетс заявив, підчас процесу компанії з одною вдовою, яка вийшла заміж вдруге, що працьодавець мусить дальше платити їй по 10 долярів тижнево за смерть її першого мужа, бо закон про робітниче відшкодоване не має нїщо спільного з женитьбою.

Зелїзничий страйк в Ню Йорку.

Сїм тисяч робітників при будові нового тунелю в Ню Йорку вийшло на страйк, бо контрактори відмовили ся підвисшити їм платню.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Скоропадський за прилученєм Криму.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

З Києва доносять, що український кабінет заявив ся за прилученєм Криму до України.

Бесарабія протестує проти злуки з Румунією.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Амстердам, 25. V. — Віденська телеграма в нинїшнїй „Райніш-Весфеліше Цайтунґ" каже, що київські часописи нїщо не роблять собі з острої відповіди Ромунії на український протест проти прилученя Бесарабії. До Києва — кажуть часописи — щодня приїзджають депутації з Бесарабії і протестують проти прилученя сього краю до Румунії. З приводу того гетьман Скоропадський задумав вислати румунському правительству рішучий протест проти прилученя Бесарабії до Румунії.

Українська преса відносить ся з резервою до Скоропадського.

Віденська „Нае Фрає Пресе" каже, що перешкоди тимчасового правительства України не можуть бути скоро усунені, бо преса, яка все в політичнім, суспільнім і державнім житю кождої держави грає важну ролю, відносить ся з великою резервою супроти витиченої програми нового правительства, а навіть супроти самого правительства.

Деякі землї проголосили в себе военний стан.

Москва, 22. V. — „Правда", большевицький орган, доносить, що чотири українські провінції: Київщина, Полтавщина, Харківщина і Чернигівщина проголосили в себе военний стан. Гетьманські власти можуть війти до тих ґуберній лише по виграній битві. З Чернигівщини гетьман відкликав своїх урядників. „Селяни—каже ся газета — не віддадуть своїх домів і свободи дідичам без проливу крови. Се є знак, що німецький імперіялїзм є зненавиджений на Україні".

Арештоване Петлюри.

Цїрих, 25. V. — Київські ґазети доносять, що йдучи німецькими слїдами, ґенерал Скоропадський переводить дальші арешти. Останно арештовано предсїдателя київського земства, бувшого міністра війни Семена Петлюру, і редактора соціялїстичної ґазети „Народное Дѣло".

Одеська рада розігнана.

Берлїнський „Форвертс" з 26. мая доносить, що міську раду в Одесї розігнано. Бурмістром Одеси іменовано ґенерала Добровольського, а його помічником офіцира Аркудинського.

Зїзд кадетів.

З кінцем мая в Києві відбув ся зїзд кадетської партії, який позволив своїм членам оставати в українськім кабінетї так довго, як довго їх участь буде пожадана. Зїзд заявив ся також за безпроволочною реорґанізацією армії.

Митрополит української церкви.

Архиепископ Антоній, бувший архиепископ волинський, чорносотенець і затятий ворог Української Центральної Ради, зістав іменований митрополитом православної церкви на Україні.

Полїтичний обід.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Київська телеграма до „Кельніше Цайтунґ", датована 21. мая, каже, що в домі українського премієра відбув ся обід, на якім були присутні німецький амбасадор барон Мум фон Шварценштайн, німецький комісар поживи фон Вальдов і многі українські політики. Між иншими до зібраних промовляв німецький амбасадор, який висловив свою надію, що між Німеччиною і Україною буде істнувати довгий мир і спільна праця.

Унїятська церква в Сідлеччинї.

В селї Голубе, сідлецького повіту, в Польщі, стоїть колишня унїятська церква вже віддавна замкнена. Тамошні поляки хотїли забрати сю церкву для себе і вислали до німецького комісара сідлецького повіту просьбу, щоби він позволив отворити сю церкву. Комісар однак відмовив, кажучи, що ся церква є унїятська і тому отворить її лише тодї, як мешканцї спровадять собі унїятського сьвященика Українця.

Земельні комітети, покликані до житя Центральною Радою по цїлій Україні, розвязані.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Московщина йде вперед...

З днем 31. мая в цїлій Московщині посунено вказівку на годиннику о дві години вперед, аби в той спосіб щадити опал і сьвітло.

Плеханов помер.

Славний московський публіцист, основатель і провідник московської соціял-демократичної партії, Григорій Валетинович Плеханов, помер у 61-ім році житя. Зі смертию Плеханова московський нарід стратив одного зі своїх найкрасших провідників. За свої революційні погляди і пропаганду царське правительство вигнало його з границь російської держави і з вигнаня він повернув ся аж по недавній російській революції, коли його стрічено з великим ентузіязмом. Прибувши до Петербурга, Плеханов взяв провід у боротьбі проти большевиків і намагав ся вдержати надальше боєвий фронт проти Німеччини. Ся боротьба підкопала значно його здоровлє і з початком червня 1918 року він помер у Царськім Селї. Коли, ще в молодости, Микола Ленін післав Плеханову для перегляду першу свою статю про марксизм, Плеханов зробив з приводу сього таку замітку: „Сей чоловік трактує марксизм дуже здалека. Він колинебудь буде дуже небезпечним".

Соловецький остров комуною.

Монахи Соловецького монастира в архангельській ґубернії, не хотячи признати правительства большевиків, оповістили, що Соловецький остров відриває ся від Росії і творить ся у комуну, яка буде власностию тамошних мешканців.

Ще одна держава.

Якутська область в північносхідній Сибіри проголосила, що вона відриваєть ся від Російської Федеративної Савєтської Републики.

Протест Чехів.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 12, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Чехи і Югославяни передали австрійському правительству отсей протест: „Ми закладаємо торжественний протест, бо поділ Чехії на округи є результатом німецького шовінізму. Ми також протестуємо проти наміреного розділу Словінців від тіла злученої югославянської нації: Сербів, Хорватів і Словінців, а також проти німецької аґресивности в напрямі Адріятику. Чеські і югославянські посли отсим заявляють, що вони ніколи не признають абсолютних розпоряджень або адміністраційних змін, які будуть впроваджені. Вони рішучо їх відкидають і не беруть на себе ніякої відвічальности за будучі наслідки. Вони будуть продовжати свою спільну боротьбу проти абсолютизму і расового пановання і вони не відкажуть ся від нічого у своїй боротьбі за демократію, свободу, самовизначенє і політичну независимість".

Російські дипльомати будуть зватись відтепер „повновласними представниками".

Премієр большевицького правительства, Николай Ленін, видав декрет, яким зноситъ ся назви „амбасадор", „міністер", „посол" і т. п. для російських заграничних дипльоматів. Відтепер всї російські дипльомати у всїх державах будуть мати один титул: „повновласний представник".